

KARTA PRACY 3.8. ZJAWISKA OPTYCZNE W PRZYRODZIE

ZADANIE 1.

Uzupełnij zdanie tak, aby było prawdziwe. Wybierz odpowiedzi A lub B oraz 1. lub 2.

Tęcza powstaje w wyniku	A. jednokrotnego	załamania i przynajmniej	1. jednokrotnego odbicia światła od kropelek wody zawieszonych w powietrzu.
	B. dwukrotnego		2. dwukrotnego odbicia światła od kropelek wody zawieszonych w powietrzu.

ZADANIE 2.

Uzupełnij zdania wyrazami wybranymi z nawiasów.

- a) Tęcza jest widoczna po ..... (tej samej stronie co / przeciwnej stronie niż) Słońce, zawsze pod kątem około ..... (42° / 45°).
- b) Tęcza jest zjawiskiem optycznym wywołanym rozszczepieniem światła ..... (białego / niebieskiego).
- c) Najlepsze warunki do obserwacji tęczy występują wówczas, gdy Słońce znajduje się ..... (wysoko / nisko) nad horyzontem.
- d) Po wewnętrznej stronie tęczy występuje barwa ..... (czerwona / fioletowa).

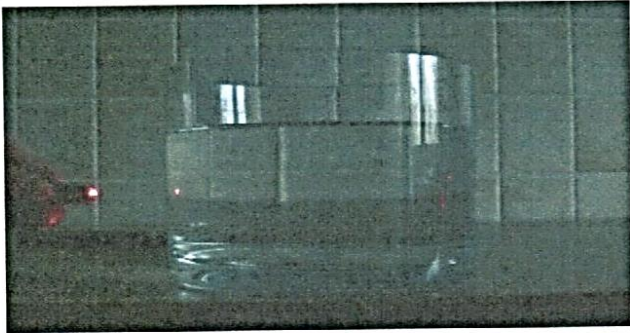
ZADANIE 3.

Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

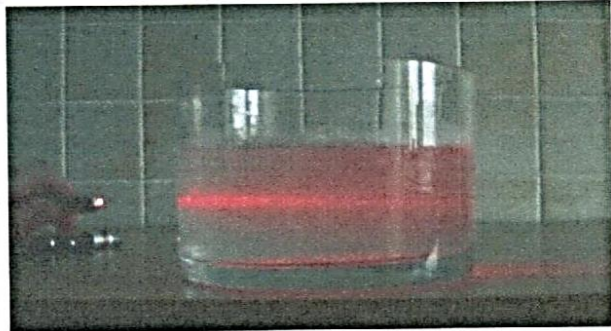
Nigdy nie można obserwować tęczy w postaci pełnego okręgu.	P	F
Można zaobserwować tęcze dodatkowe, towarzyszące tęczy głównej.	P	F
Kąt załamania światła w kropli wody zależy od wielkości kropli.	P	F
Kąt załamania światła w kropli wody nie zależy od kształtu kropli.	P	F
Kąt załamania światła w kropli wody zależy od długości fali świetlnej.	P	F

ZADANIE 4.

Uczniowie przygotowali dwie szerokie zlewki. Do jednej wiali wodę, a do drugiej – roztwór koloidalny. Następnie skierowali promień światła lasera poziomo w stronę każdej zlewki. Na ilustracjach przedstawiono zlewki oświetlone czerwonym światłem lasera.

Rys. 1

Rys. 2

4.1. Aby uzyskać roztwór koloidalny, uczniowie dodali do wody niewielką ilość:

- A. oleju oraz płynu do mycia naczyń
- B. soku pomarańczowego
- C. octu
- D. soli kuchennej

4.2. Roztwór koloidalny znajduje się w zlewce na rys. ....

4.3. Zjawisko zaobserwowane w doświadczeniu na rys. 2 nosi nazwę ..... światła.

ZADANIE 5.

Uzupełnij zdanie tak, aby było prawdziwe. Wybierz odpowiedzi A lub B oraz 1. lub 2.

Rozpraszanie światła jest tym silniejsze,	A. im więcej	zanieczyszczeń znajduje się w ośrodku oraz	1. im mniejsza jest długość fali rozpraszanego światła.
	B. im mniej		2. im większa jest długość fali rozpraszanego światła.

ZADANIE 6.

Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

Gdyby Ziemia była pozbawiona atmosfery, niebo byłoby czarne.	P	F
W ziemskiej atmosferze najsilniej są rozpraszane fale odpowiadające światłu niebieskiemu i fioletowemu.	P	F
Czułość ludzkiego oka na barwę fioletową jest większa niż na barwę niebieską.	P	F
Podczas wschodu lub zachodu Słońca do obserwatora docierają wprost ze Słońca fale najmniej rozproszone, których długość jest największa.	P	F
Przyczyną iryzacji jest interferencja fal świetlnych odbitych od powierzchni cienkich przezroczystych warstw.	P	F

ZADANIE 7.

Uzupełnij zdanie tak, aby było prawdziwe. Wybierz odpowiedzi A lub B oraz 1. lub 2.

Miraż górny to zjawisko optyczne, które powstaje na obszarach, nad którymi występuje powietrze o temperaturze	A. malejącej	wraz z wysokością, a miraż dolny to zjawisko powstające na obszarach, nad którymi występuje powietrze o temperaturze	1. malejącej wraz z wysokością.
	B. rosnącej		2. rosnącej wraz z wysokością.